

Linkolan nimeen

Ympäristöradikaali. Pentti Linkola ei ole enää huolissaan vain luonnosta. – Suomalaisen miesten tila on sääliittävä – ja se, miten he sortuvat onnettomuuksiin.

TEKSTI LEILA ITKONEN, KUVAT KARI KAIPAINEN

Pentti Linkola kaipaa seniorille arvostusta työelämässään. – Niillä 60–80-vuotiailla, jotka eivät ole rappautuneet, on fokus työssä, ja muu hönköily on jäänyt pois.

– Olen lähtenyt siitä, että talossani ei asu kukaan minun jälkeen, Linkola sanoo. Sääksmäellä sijaitsevan kodin katto hänen on kuitenkin korjattava.

Tänä vuonna 80 vuotta täyttävä Pentti Linkolaa tarvitaan soutajaksi.

– Pena! Toihin, venettä vesille laskeva kirkkoherra Olavi Virtanen huutaa.

Suomesta ei löydy myöskään toista yhtä tarkkasilmäistä lintulaskijaa, jos kirkkoherra Virtasta on uskominen.

Virtasen retkikumppani on jäänyt maihin asettelemaan lappusta: ”Lainsämenne venettäne pariksi tunniksi.”

Viesti on kirjoitettu samalla, tarkalla käsialalla kuin Pentti Linkolan vuosikymmenten aikaiset lintupäiväkirjat.

Allekirjoitus paperilappusesta puuttuu.

– Pena on selvinnyt veneiden lainaamisistaan aina ilman poliisia. Vaikka omista jätetupsahtaisivat paikalle, he antaisivat anteeksi huomattuaan, kuka veneen palauttaa, Olavi Virtanen kertoo.

VIRTASEN JA LINKOLAN sydämenasia, lintulaskenta, tarkoittaa tietyn alueen lintulajien ja niiden esiintyvyyden karttoittamista. Linkola on kirjannut lintujen pesimätiетоja Keski-Hämeen seudulla yli kuudenkymmenen vuoden ajan.

– Kadun vieläkin sitä onnettomuutta,

kun oppikoulu pilasi yhden kesän ja armeijan toisen. Kirjoitin myöhemmin aseistaketäytymiseen kannustavan pamfletinkin kostoksi, Pentti Linkola sanoo.

Hänen tilastoistaan selviää, että monia alueelle tyypillisiä lajeja ei ole pesinyt Keski-Hämeessä enää aikoihin.

– Ainoa selitys on maailmanmeno. Toki on voitajiaakin. Esimerkiksi lauhojoutsenet pöyryävät. Linkola kertoo.

Tänään Linkola ja Virtanen kiertävät Hauhon pesimäpaikkoja. Linkola pudistelee päättään rannan läheisyydessä sijaitsevalle hevosaitaukselle.

– Pena ei voi sietää lemmikkihevosta, Olavi Virtanen selittää.

Kun Linkola liittyi tutustua ystävänsä viimeispäivän työarhin, Rimmoon.

– Sitten suomenhevostekin ajettiin vuokrapuuttoon. 54 vuotta työhevosta pitänyt Linkola murahtaa.

Hän ja Virtanen, ateisti ja pappi, ovat viihtyneet toistensa seurassa 1990-luvun lopulta saakka.

Kun Linkola liittyi kirkkoon reilu vuosi sitten, Virtanen tarjosi ystäväelleen kyidin kirkkoherranviraston.

Linkolan käännyttäjänä Virtanen ei kuitenkaan toiminut.

– Olavi korostaa aina sitä armoa. Minun mielestäni edes kirkon pitäisi nostaa esille moraal ja synty. Mietittäin nyt vaikka sitä, kuinka radikaalisti talousrikkoksiin suhtautuminen on muuttunut.

– Vääräys täytyy tuomitaa, ja kyllä saattaisiin pistää vähimpia vuorineuvoksia ne näänkin, Linkola lataa.

KIRKON PIIRISSÄ Linkola kiittelee varsinkin pappia.

– Olavi korostaa usein, että kirkko on institutiona jähkä, mutta ainakin tapaaminen papit ovat mitä seurallisimpia, sydämelisimpiä ja fiksuimpia ihmisiä.

– Sitä paitsi kirkko tekee paljon hyvää työtä ja pitää yllä perinteistä moraalila, Linkola sanoo.

Hän kyp jumalanpalveluksissa silloin tällöin.

– Kirkossakäynnit ovat aina elämyksiä ja jonkinlaisia pyhän kohtaamisia, Linkola kuva.

Konnevedellä asuvan Olavi Virtasen vierailu Linkolan luona jatkuu jo kolmatta vuorokautta.

– Ystävyys – ei sitä mikään selitä. Useimmista ihmisistä tykkää hetken, toista pitempään, kaksikko tuunii.

Olavi Virtaselle ”järvien tyhjyys” on ollut järkytys tänäkin vuonna. – Arimat linnut väittävät asutusta, Pentti Linkola tietää.

Kumpikin heistä viihtyi jo lapsuudessaan paremmin ”puissa kuin pulpeteissa”. Myös uusien ihmisten kohtaaminen kiinnostaa molempia.

– Välillä, kun lähdän Penan kusiksi kalamyynnintreisseille, keskustelut alkavat polveilla ihan ihmeellisesti. Emme meinaa päästä eteenpäin, Virtanen kertoo.

MIEHOT VIIPYNEET edellispäivän retkelläni pitempään kuin kellon ympäri.

Vileillä vesillä vietetyn päivän jälkeen nautittiin pirtinpöydällä odottanutta luomumaitoa.

– Olavi toi tuttaviansa tilalta ämpärillisen maitoa maitolassaan. Me olemme maitoväsoikoita. Juomme kumpikin kaksi kolme litra maitoa päivässä, Pentti Linkola kertoo.

Hän tietää, että Virtanen ryyppäiskin nuorempana, mutta ei enää.

– Itse jostin mielelläni, mutta minulla on alkoholiongelma.

– Väkeviä en saa alas millään, ja olutkin jää vasemmanpuoleiseen, Linkola harmittelee.

MYÖS MIESTEN MUU keskustelu rönysyä kaksikon omasta elämästä ja siitä, mitä he näkevät ympärillään.

– Minusta suomalaisen mies on säälittävä – ja se, miten miehet sortuvat onnettomuksiin.

– Sekatyömiehet ovat hävinneet, ja miehen malli haetaan jostain kauppaakke-koulusta.

– Kuka sellaista kaipaa tai tarvitsee, Linkola tuhahtaa.

Hänestä naiset ovat biologiestikin paljon miehiä vahvempia.

– Naiset edustavat lajin jatkuvuutta ja lapsista huolehtimista, mutta miehet nenevät toisten chdoilla, haur ja valtaa taavoitellen.

Vesillä ollessaan Linkola näkee jatkuvaa laiskuutta.

– Mökkläiset lepäävät rannalla veneidensä tavoin, jolleivät satu heittämiään tikkaa.

– Ja moottoriveneet! Suomessa voisi kiertää ulkoasaristonkin soutu, en täällä moottoreita tarvita.

LINKOLA OUDOKSUU MYÖS muun muassa ajanviettoa Facebookissa.

– Ei minulla ole oikein käsitystä, mitä se on tai mitä joku google ja blogi ovat – paitsi ihan pimeitä kerta kaikkiaan.

Myös ihmisten introvertius etoo Linkolaa.

– Itseä mieltään ihan liikaa kaiken maailman terapiossakin, vaikka oman itsen ulkopuolella on niin paljon mielenkiintoisempia asioita.

– Kyllä se on häiritäntynyttä, ja ihmisen aika epäonnistunut laji, Linkola ynnää.

Pahoivoivat länsimaalaiset hän toivottaa tervehmeneiksi matalamman elintason alueille.

– Savimajat hyväksyn ehdottomasti, sinne vaan. Ja savimajoissaan ihmisillä tuntu olevan hirveän hauskaaakin, iskettäin myös Karjalassa miesten pahoivoivinttu huomiot kiinnittänyt Linkola huomauttaa.

Karjalassa hän joutui oikein kysymään, miksei miehiä näkynyt praanisneikassa (perinteinen kansanjuhla).

– Kulttuurilla vaalivat naiset ja yksi miesspuulinen hanuristi. Miehet ja pikku-pöytäkin olivat vodkapullojen kanssa talojen takana.

OLAVI VIRTASEN saa kuulla Linkolalta vinoilua lapsiluvustaan. Virtanen kuittaa, että >

”En laske tuulipäiviä elämäksi. Tuuli on luonnon suurin virhe.”

Pentti Linkola käyttää talvikalastuksesta saamiaan tuloja ympäri vuoden.

– Minua vanhemmat puut ovat Suomessa harvinaisia. Lasken pulksi vain sellaiset, joiden rungon ympäri käteni eivät yllä, Pentti Linkola sanoo.

vaikka pappilaa on syntynyt kuusi lasta, kulutus jää pieneksi.

– Meidän lapsilla ei ole mopon mopoa eikä monia muitakaan hääkyöriitä. Vastustan myös kotien varustelua ja äärettömän halpoja lomamatkoja, Virtanen sanoo.

Linkola on sijoittanut kaikki ylimääräiset euronsa ikkimesten suojelua varten perustamaansa Luonnonperintösäätiöön.

– Säätiön toiminnassa olen taustahahmo, mutta hyväksyn kaikki kohteet.

Linkolan eläke on 760 euroa kuukaudessa.

– Siinä on maatalousyrittäjäeläke ja kansaneläke yhdistettynä. Lisäksi talvikalastuksestani jää edelleen kolmisenastaa kunkulta kohti, Linkola luettelee.

Hänen 70-luvulla rakennettun talonsa huopakatto on alkanut vuotaa. Katon korjauksista tulee iso rahareikä.

– Mielen ”pahheet” ovat pienet.

– Appenzeller-juusto saa olla kalleinta, ja voipaketinkin ostan joka viikko, Pentti Linkola määrittelee.

PERHEESTÄÄN LINKOLA PUHUU yllättävän laavasti. Lapsenlapset, tyttö ja poika, ovat soosaalisti lahjakkaita. Tyttö valittiin Mäntyhajalla Vuoden nuoreksi urheilijaksi ennen kaikkea asenteensa takia, ja poika opiskelee jo ammattiin.

– Jos jolain, niin omat tyttäretä ovat ehkä liian kumollisia. He voisivat olla hiukan vallerakunnoksellisempiaakin, Linkola sanoo ja kysyy Virtaselta, että eikös tämän kuusikko ole aika ”kirjava”.

Linkolan vanhempi tytär täytti juuri viisikymmentä ja sai isältään naapuripiitjäsä veistetyin soutuvenein.

Nuorempi, 49-vuotias puutarhuritytär vaihtoi ammatin puolisensa koulutua.

– Puutarharyhtyeen ylläpito yksin olisi ollut mahdotonta. Tyttärenti tekee nyt perushoitajan töitä vanhusten kotona, Linkola kertoo.

Hän jatkaa vanhustenhuolosta vielä muutamaa, kuin humanistin suuhun kuuluvan sanasen verran.

– Potilaskänteihin ei ole riittävästi aikaa. Ikäihmiset jäävät todella yksin.

LINKOLA MYÖNTÄÄ, ETTEI hän itseään enää nuorru. Inesullina on pidettävä kolmesti päivässä, ja näön ja kuulon heikkeneminen rassaavat lintumiestä.

– En tykkää aikaisista ammuista ja illalla en näe mitään. Huonolla tuulella olen silloinkin, kun tuulee. En laske tuulipäiviä elämäksi ollenkaan. Tuuli on luonnon suurin virhe.

– Ei minua mitään vaivaa silloin, kun ilma pysyy paikollaan. Voi mennä polkupyörällä, soutuun tai meloon. Mutta sisäiloissa en halua olla, Linkola sanoo.

Ystävänsä lähes kolmekymmentä vuotta nuorempi Virtanen nykyttelee viressä.

– Perhe on tietyksi tärkeä, mutta minunkin elämäissäni myöhisyytisempi asia kuin luontoharrastus ja lintumaailma. Tulisikohan elämästäni mitään ilman luontoa ja lintuja, Virtanen mittii.

Linkola uskoo, että hyvä fyysinen kunto on hidastanut hänen ikääntymistään.

– Mutta kai minun on pyrittävä palvelutaloon sitten, kun en jaksaa kantaa kahta 15 litran vesiämpäriä käivolta saunalle. Perhana, kun sydämeni ei ole reistallut koskaan. Toisilla on kaikkia hienoja rytmihäiriöitä ja muita, Linkola pohtii kukaties helpompaa vaihtoehtoa. ●

Pentti Linkola

- Syntynyt 7. joulukuuta 1932 Helsingissä
- Kalastaja, kirjailija, ympäristöfilosofi ja ornitologi. Eläkkeellä.
- Asuu Sääksmäellä Valkeakoskella
- Perhe: Kaksi tytärtä, kaksi lastenlasta
- Osallistuu perustamansa Luonnonperintösäätiön toimintaan.